

SamlarNytt

utgiven av Samlarförbundet Nordstjärnan

Nummer 6 -2017 * Medlemspris 40 kr

Vinterfynd * Möten * Prylar

Med önskan
om goda
helger

Lagom
med
fynd

och många
medlems-
värvingar

SAMLARFÖRBUNDET 76 ÅR * 1941-2017**Innehåll i nr 6**

3 Notiser	12 En Elvis-samling <i>Rolf Bergskans</i>	24 Vad gömmer sig i en chokladkartong? <i>Ulla Åshede</i>
6 Protokoll från årsmötet 2017	24 Om porslin och boken <i>Den vita vägen</i> <i>Thomas Gütebier</i>	26 Nästan 30 års väntan på tjock gubbe <i>Lars Axenfjord</i>
8 Sovjetiska julkort <i>Mikael Sundberg</i>	20 Reportage från Skyttelns mäss <i>Ulrika Boström</i>	28 Information om medlemsavgifter
9 Fyrtorn och väderkvarnar <i>Thorsten Sjölin</i>	22 Från ett medlemsmöte i Säffle <i>Kurt Karlsson</i>	29 LANDET RUNT – LOKALFÖRENINGARNAS INFORMATION
10 Om gamla ljusstakar <i>Lars Ljunggren</i>	Nygammal vinjett: En pärla ur min samling <i>Thorsten Sjölin</i>	

Samlarvänner! Medlemmar!

Ännu ett år är till ända, och ett nytt kommer åter. Det ska bli spännande att se vad det bär med sig. Jag vill tacka alla lokalföreningar och medlemmar för det goda samarbetet vi har. Jag vill hälsa alla nya medlemmar särskilt välkomna och säga: maila gärna om ni har några idéer om Samlarförbundet.

Kansliet har under hösten varit bemannat varannan tisdag. Det beror på att kansliarbetet numera sköts ideellt av mig. Efter nyåret kommer jag åter att sitta där varje tisdagskväll. Det är jag som sköter bokföringen, skickar ut medlemslistor till föreningen, svarar på frågor om till exempel vapenlicenser och försäkringar, och försöker städa upp på kansliet efter våra mässor.

Vi var med på Antikdagen som ordnas av tidningen Hem&Antik och förbundet ordnade en egen mäs, Uppsala Collectors Market, som vi tror på för framtiden. Boka redan nu in söndagen 30 september och fundera på om du ska boka ett bord för att sälja av (delar av?) din samling.

Boka också in, sedvanligt, första helgen i maj (4-6 maj). I år blir det extra spännande eftersom årsmötet ska vara på en båt. Närmare bestämt Viking Lines färja till Helsingfors.

Vi tänkte ta samlandet utanför Sverige, och passa på tillfället att samla människor, som man kan göra på en båt. Vi hoppas på en spännande föredragshållare, mer om det och all information i nästa nummer av Samlarnytt, nummer 1 på det nya året!

Kom ihåg att kansliet har nytt telefonnummer – 070-58 13 113.

Och kom ihåg att betala er medlemsavgift och att skriva tydligt VEM & VAD det gäller. Så blir det enklare för mig när jag ska bokföra den.

God Jul, och Gott nytt år!

Du kanske har köpt alla julklappar. Men något som räcker hela året är en prenumeration på *SamlarNytt* eller en USB-sticka med mängder av läsning, 26 årgångar av *SamlarNytt* i litet format.

Beställ via webbsidan eller ett vanligt brev.

SAMLARFÖRBUNDETS WEBBSHOP

Genom Samlarförbundets webbshop kan du köpa skrifter, presenter och den blåa tröjan. Du kan även köpa böcker som är utgallrade ur biblioteket.

Sidan heter förstås www.samlarforbundet.se

Kavajmärke som kan nästas fast på blazern / kavajen. 8,5 cm brett. Märket har den rätta blåa nyansen (som är svår att fånga på bild!). **70 kr**

Medlemsnål för medlemmar i Samlarförbundet Nordstjärnan. Märket är 16×15 mm. Hela nålen är 45 millimeter. **35 kr**

Vacker liten berlock med vår stjärna. Berlocken är i förgyllt silver. Den är 11 mm lång utan ring, 16 mm med ring. **65 kr**

Slipsnål i gulmetall, längd 55 millimeter. Med vår fina stjärna på, i den rätta blåa nyansen. **60 kr**

Medlemsförmåner

Björkhults Loppis erbjuder 10% rabatt på allt i butiken vid uppvisande av medlems-kort. Butiken finns på Kvarnvägen 3 i Garphyttan och har öppet to-fre 12-18, lörd 10-15. Välkomna!

www.loppistanten.com

Minns Du ger 10%, då ni ringer för personlig visning. Välkomna! Lotta 070-600 70 06. www.minns-du.se

10 procents rabatt på boende på *The Collectors Hotels* i Stockholm, det vill säga hotellen Victory, Lord Nelson och Lady Hamilton. www.thecollectorshotels.se

Nore Edlund med *Fyndgömmans Antik* på Lidingö ger 10% rabatt vid uppvisande av medlemskort. Butiken ligger på vägen till Millesgården, på Herserudsvägen 4A. Telefon 0730-60 74 74. Öppettider: ons-to 13-18, lördag 10-14.

Och så har vi fått en kommentar till en gammal bildgäta, från *SamlarNytt* 6-2016 om Oskar II:s privata **MENYHÅLLARE** från 1897.

”Vi har en likadan sedan ett par år tillbaka – köpt på Stadsmissionen i Stockholm. Det förekommer många olika föremål framtagna till Allmänna konst- och industriutställningen (Stockholmsutställningen – kung Oscar II:s 25-årsjubileum som regent) med Oskars monogram och året 1897. Kanske menyhållaren härstammar från någon restaurang på mässområdet; eller var de till salu i någon utställningsmonter?

Den menyhållare vi har är av förnicklad metall (troligen gjutjärn eller zink). Om den tillhört kung Oskar privat borde metallen varit av silver – men det exemplaret som visas i *SamlarNytt* kanske är det?”

Hälsningar, Bengt-Åke Jonasson

2017-11-21	✕
Varberg har möte	
Borås har möte	
Alingsås har möte	
Huskvarna har möte	
Alingsås har möte	
Säffle har möte	

VISSA DAGAR verkar vara mer populära än andra! 21 november var det sex av Samlarförbundets lokalföreningar som hade medlemsmöte!

Den som är intresserad av **VINTAGEFFISCHER** kan nu besöka Vintageaffischer's butik i Stockholm, på Erstagatan 20. Läs mer på deras webbsida www.vintageaffischer.se

Kjell Hallonstén – en riktig snidare
18.11 - 7.1 2018

Kjell Hallonstén (1883-1963) var en sörmling. Bohem och levnads-konstnär, känd av alla i Trelleborg med omnejd. Efter att ha skurit ornament till möbler var steget inte långt till snidade gubbar och gummor med finurliga uttryck och skarpskurna drag. I denna utställning visar vi över 600 verk, en del tillhör museet men det stora flertalet kommer från samlare och släktingar. Detta "gubbvärld" är en fröjd för ögat – här finns illmariga slätt-bönder, knipsluga handlare, majestätiska präster och jovialiska poliser. En och annan gumma med schallett och välfyllt amerikaväska har också trängt sig in.

Trelleborgs museum, Stortorget 1 * tis-sön 12-16 *
tel 0410-73 30 45 * www.trelleborg.se/museum

Tryckt till jul

Av Anna Lindqvist och Marie Odenbring Widmark. Carlsson Bok-förlag 2014. ISBN 9789173316613.

Att smycka hemmet till högtid har gamla anor. Mest av allt gäller detta julen. Önskan att skapa trivsel och ett ombonat hem med hjälp av textilier är gammal och går tillbaka till vikingatid. Man hängde textilier i såväl kyliga slottsgemak som i enklare boningar. Seden att klä in väggar och tak levde kvar och man övergick till vävda och broderade tygstycken. Julstugan inreddes förr med målade bonader som fästes på väggarna.

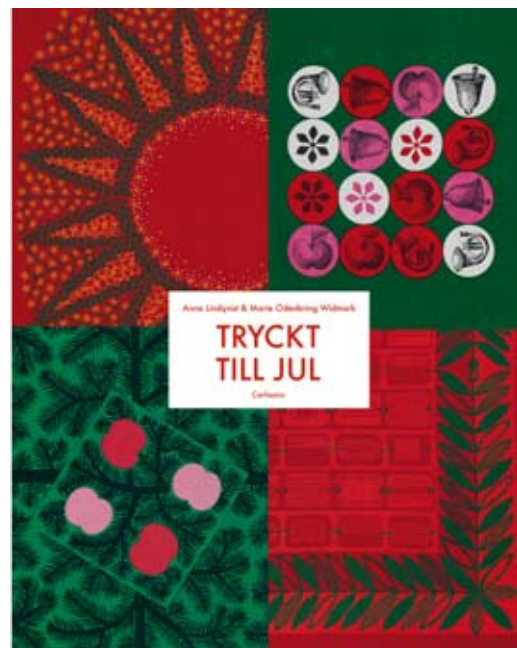
Men de **TRYCKTA JULTEXTILIERNAS** historia är kortare. De första tryckta jultextilierna dyker upp i mitten av 1920-talet, men först på 1950-talet har denna produktion fått riktig fart.

Här berättar författarna i text och ett rikt och färgsprakande bild-material de tryckta textiliernas tradition, som ofta återknyter till äldre motiv och ytringar. Det finns få textilier med moderna motiv, även om det gjordes försök på 50- och 60-talen. Men det är ju ett tag sen!

Redan tio sidor in i boken har jag sett 5 textilier som jag känner igen, och några har jag till och med själv!

Det här är en underbar julbok, att ha själv jämte soffan eller att ge bort när man ska iväg och dricka glögg.

Anna Lindqvist är intendent vid Länsmuseet i Linköping. Marie Odenbring Widmark arbetar med kulturfrågor i västra Götalands museiorganisation. De är också ivriga samlare och har mödosamt

letat upp designer och företag för nästan alla textilier som nämns i boken. En del behöver de fortfarande hjälp med. Kanske du har svaren?

Stiftelsen Einar Fagerströms Forskningsfond

Vill du dokumentera dina kunskaper om samlarområden som bedrivs inom Samlarförbundet Nordstjärnan? Då kan du söka medel från *Stiftelsen Einar Fagerströms Forskningsfond* som under en rad år delat ut ett stipendier för olika forskningsinsatser.

Kontakta någon av oss som företrädar Stiftelsen Einar Fagerströms Forskningsfond så kan vi ge hjälpa dig.

Elsie Hasselgren, Linköping,
tel 013-15 06 82.

Erik Karlsson, Örebro,
tel 019-12 04 85.

Sven-Olov Mattsson, Storvreta,
tel 018-36 65 30.

Din ansökan sänder du till oss, senast 31/12 via e-post; stiftelsen.efff@comhem.se eller till Stiftelsen Einar Fagerströms Forskningsfond, Vintergatsvägen 26, 743 35 Storvreta.

Selbuvotter av Anne Bårdsgård. Museumsförlaget, Norge 2017. ISBN 9788283050370. 296 sidor, cirkapris 450 kr.

VAD ÄR EN SELBUVOTT? Det är en typ av stickad vante. Den finns överallt i Norge och det gör att det råder oenighet om vad en "äkte" Selbuvott är.

Anne Bårdsgård har samlat mönster och vantar under lång tid, och stickat upp de gamla mönstren.

Boken berättar också om vant-traditioner i Selbu, som ligger söder om Trondheim, på 63 breddgraden.

De äldsta vantarna, från 1850-talet, gavs som gåvor, ofta till en kvinnas blivande man och hans familj. Senare blev vantstickning en viktig inkomstkälla för Selbuborna. En del mönster standardiserades men många stickerskor gjorde också helt egna mönster.

Boken *Selbuvotter* är mycket vacker och en guldgruva för stickare. Mönstersamlingen kan kombineras på otaliga sätt och det är bra beskrivningar i text och bilder.

Läs mer i tidningen *Hemslöjd* nr 5-2017.
www.museumsforlaget.no

Sovjetiska julkort

Under mina resor i de f.d. sovjetländerna hittar jag ibland föremål som det inte går att låta bli att inhandla. Dessa sovjetiska julkort från krigsåren fann jag i Kiev.

Tyvärr är min ryska inte speciellt bra, så jag kan inte berätta vad som står på korten. Men det är skönt att se att jultomten är beväpnad med en PPSH-m/41 (sovjetisk kulsprutepistol) och att Hitler var rädd för honom.

Mikael Sundberg

FYRTORN OCH VÄDERKVARNAR

Thorsten Sjölin

Byggnader byggs för ett ändamål: det kan handla om bostäder, verkstäder, parkeringar, museer, kyrkor, kontor bara för att nämna några. Och de kan blandas lite hur som helst: kontor kan ha parkering i källaren, verkstäder har kontor, listan kan göras lång. Men det finns två typer av byggnader som är helt konstruerade för ett enda ändamål (möjligen bortsatt från kyrkor): fyrtorn och väderkvarnar. Okej, det kan finnas bostäder i ett fyrtorn, men knappast i en väderkvarn. Båda byggnader är konstruerade för ett visst ändamål och kan inte användas till något annat.

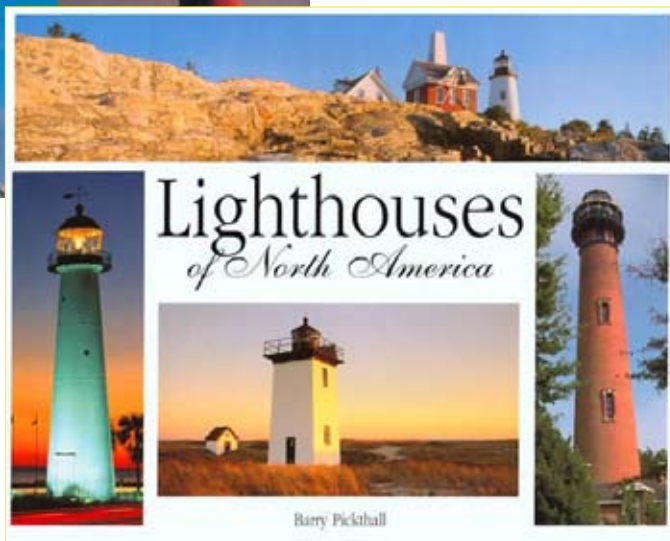
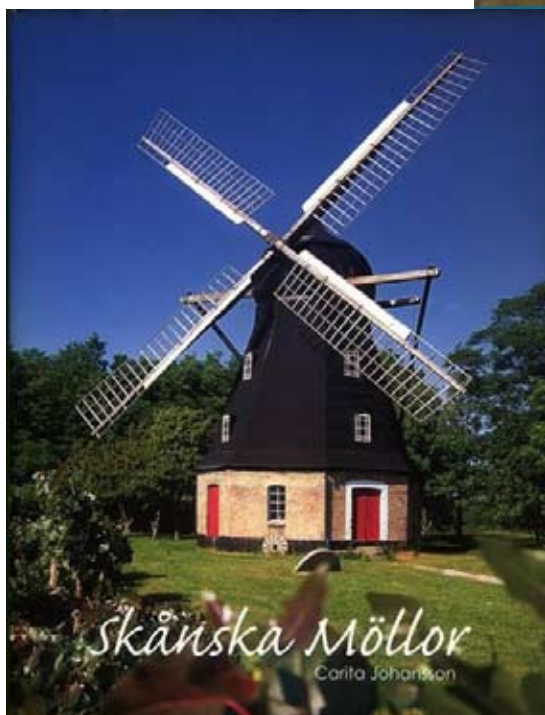
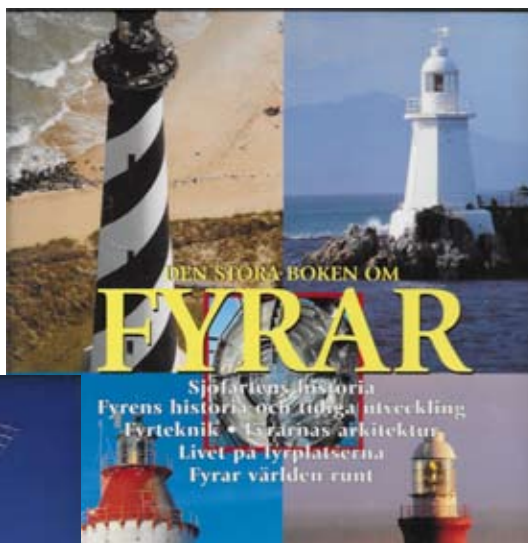
Det var just av den orsaken som jag började intressera mig för dessa byggnader för ett antal år sedan. Jag har aldrig varit uppe i ett fyrtorn, alldeles för många trappor, men jag har besökt ett antal väderkvarnar, inte minst i mitt hemlandskap Skåne där det fortfarande finns en hel del som drivs av hembygdsföreningar och liknande. En av de äldsta står vid artonde hålet på Båstads golfbana och är en stubbamölla från 1769. Den byggdes för en av mina förfäder, men har

flyttats ett par gånger. Det var delvis den som fick mig intresserad av väderkvarnar.

Samma gäller tyvärr inte för fyrtorn – inte en enda fyrvaktare i släkten, men en av Sveriges äldsta fyrar, den på Kullaberg, ligger inom det område många av mina anfäder kommer ifrån. Att jag sedan uppskattar fyrarna arkitektoniskt är ett annat skäl för mitt intresse, men deras ofta synnerligen ensliga och romantiska placeringar bidrar också till mitt intresse.

Med tiden samlade jag på mig en massa böcker i ämnena, men så falnade intresset något och många av böckerna om brittiska väderkvarnar hamnade i Föreningen Skånska Möllors bibliotek och böcker om fyrar hamnade hos en svensk entusiast som är den ledande figuren i den svenska fyrtornsföreningen. Jag har dock några av böckerna kvar och är fortfarande medlem i den brittiska föreningen för fyrtornsinträsade.

Idag är väderkvarnarna blott ett vackert inslag i landskapsbilden och fyrtornen är obemänskade. Kanske lika bra det för det måste ha varit en tämligen enslig tillvaro på många håll. Jag brukade lyssna till väderrapporterna på radion där man rapporterar från en mängd fyrplatser landet runt. Sverige är ett långt land och vindstyrkorna varierade ibland mellan 30 m/s och vindstilla. Man fick en god uppfattning om vädret i landet och lärde sig namnen på de flesta fyrplatserna.

Lars Ljunggren

Behöver du en ljusstake? *Gör en själv!*

Lättast är naturligtvis att bara droppa lite smält ljusmassa på något plant och klistra fast ljuset men risken är stor att det faller och orsakar eldsvåda.

Nästa steg är att ta vad som finns till hands och tillverka en enkel ljushållare.

På bilderna ser du några exempel på vad våra påhittiga förfäder kunde åstadkomma när de hade ont om kontanter men gott om tid. Samtliga stakar utom en – ett loppisfynd – kommer från diverselådor som man förr kunde köpa på lantauktioner.

Den minsta på bilden ovan är gjord av en grovt tillskuren träbit med ett runt hål i mitten. I detta sitter två böjda plåtbitar som hålls fast av en underifrån islagen träplugg (se övre bilden till vänster).

Nästa med rester av gul färg är en välputsad träklots som har avfasade hörn och konar uppåt. Ljuspipan är en bit av ett mässingsrör (se nedre bilden till vänster).

Den tredje är en kvadratisk träplatta med en iklubbad rörstump. Röret har slagits så hårt att det stukats i ovankanten.

Staken till vänster på bilden till vänster är betydligt mer arbetad. Den ligger tillsammans med en del järnskrot i samma låda som en av degspadarna jag skrivit om i *SamlarNytt* 4-2013. Foten är gjord i ett finare träslag – troligen fruktträ. Den är utförd som en kopia

av en liten stake från tidigt 1800-tal. Undertill syns rester av något som förmodligen varit kulfötter. Ljuspipan kan komma från en ljuskrona. Inget fick slängas. Ibland ser man att piporna i takkronor bytts ut när gängorna slitits ut.

Den sista lilla staken består av en kalkstensplatta knappt 6x6 cm i yta och c:a 1,5 cm tjock med ett runt hål i mitten. Över detta står ett plåtrör som stöttas av en pålodd något konisk krage. Röret har fästs med en kork genom stenplattan. I botten på denna har någon ristat in ANO 1715. Om detta är den verkliga åldern är svårt att säga.

Dessa enkla små stakar kan stå som exempel på den uppfinningsrikedom man ofta möter när man intresserar sig för allmogeföremål.

Det gäller bara att ha ögonen öppna.

Det är bra att vara vän med Tomten, han vet var de fina julgrannarna står.

Han brukar följa med och visa.

Den är skuren av Ingvar i Motala.

Lars Axenford

En samling med The King

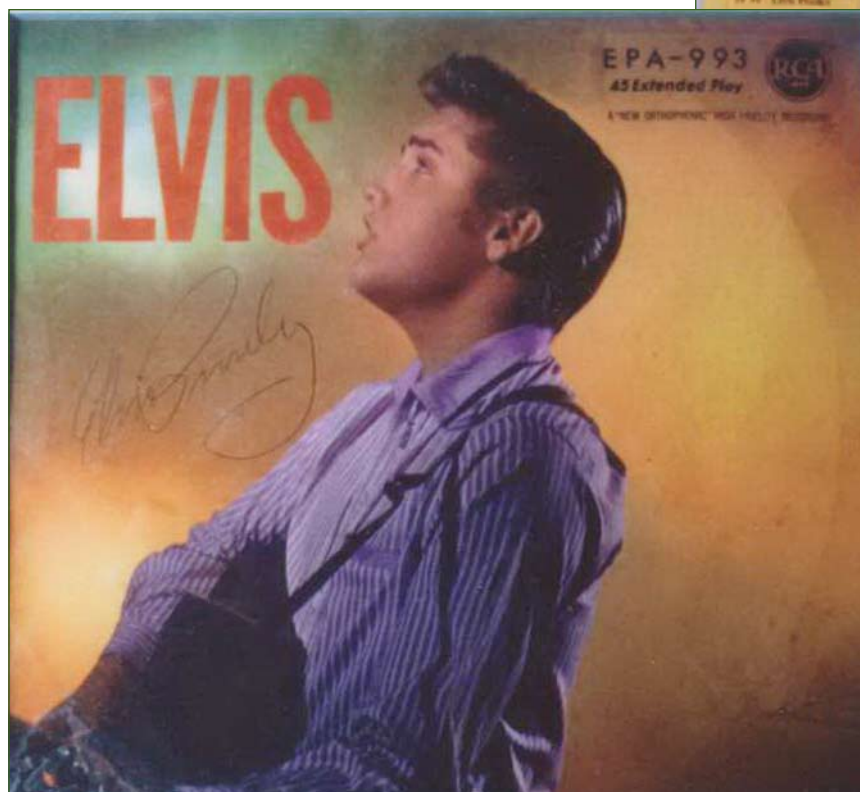
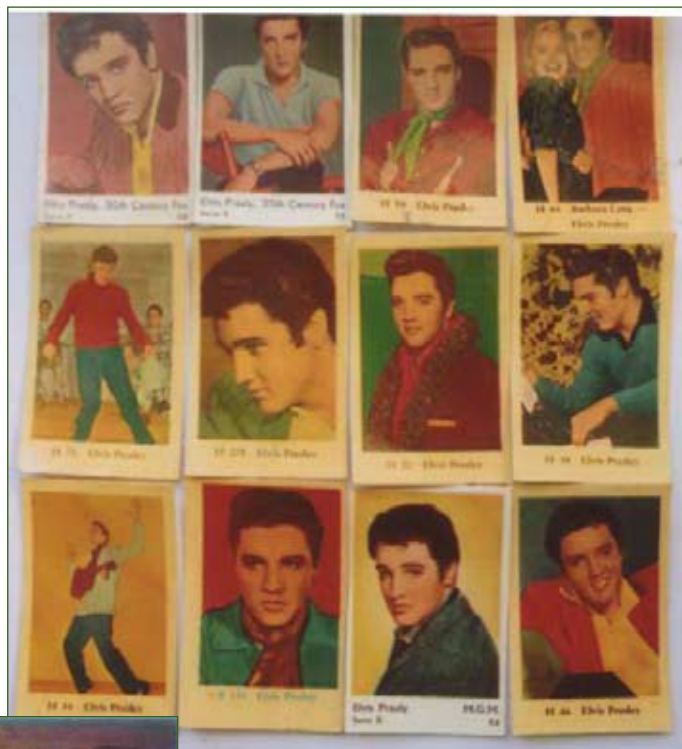
Rolf Bergskans

Elvis Presley "The King" är den störste rocksångaren genom tiderna. Elvis föddes den 8 januari 1935 i Tupelo Mississippi. Han avled den 16 augusti 1977 i Memphis, Tennessee, USA, endast 42 år gammal.

Min första kontakt med Elvis var i slutet av 1950-talet då hans skivor spelades dagligen på Radio Luxemburg. En annan rocksångare Tommy Steele, född 1936, spelades också. Det var en omröstning i veckotidningen *Bildjournalen* vem som var populärast. Min bror höll på Tommy och jag på Elvis.

Tommy Steele vann denna omröstning förmodligen på grund av att han nyligen varit på besök i Sverige. Han glömdes snart bort och sen var det bara Elvis som gällde.

Elvis popularitet ökade genom åren och han blev den störste rocksångaren någonsin. Hans skivor såldes i flera miljoner exemplar. När Radio Nord 1961-1962 lanserade sin skivlista Topp 20 var Elvis den populäraste artisten. Låtar man minns var: *Can't help fallin' in love*

med 22 veckor på listan, *Surrender* med 13 veckor och som låg etta 4 veckor. *Good Luck Charm* låg på listan 12 veckor, som etta 9 veckor. *No Moore* låg hela 23 veckor, etta 4 veckor.

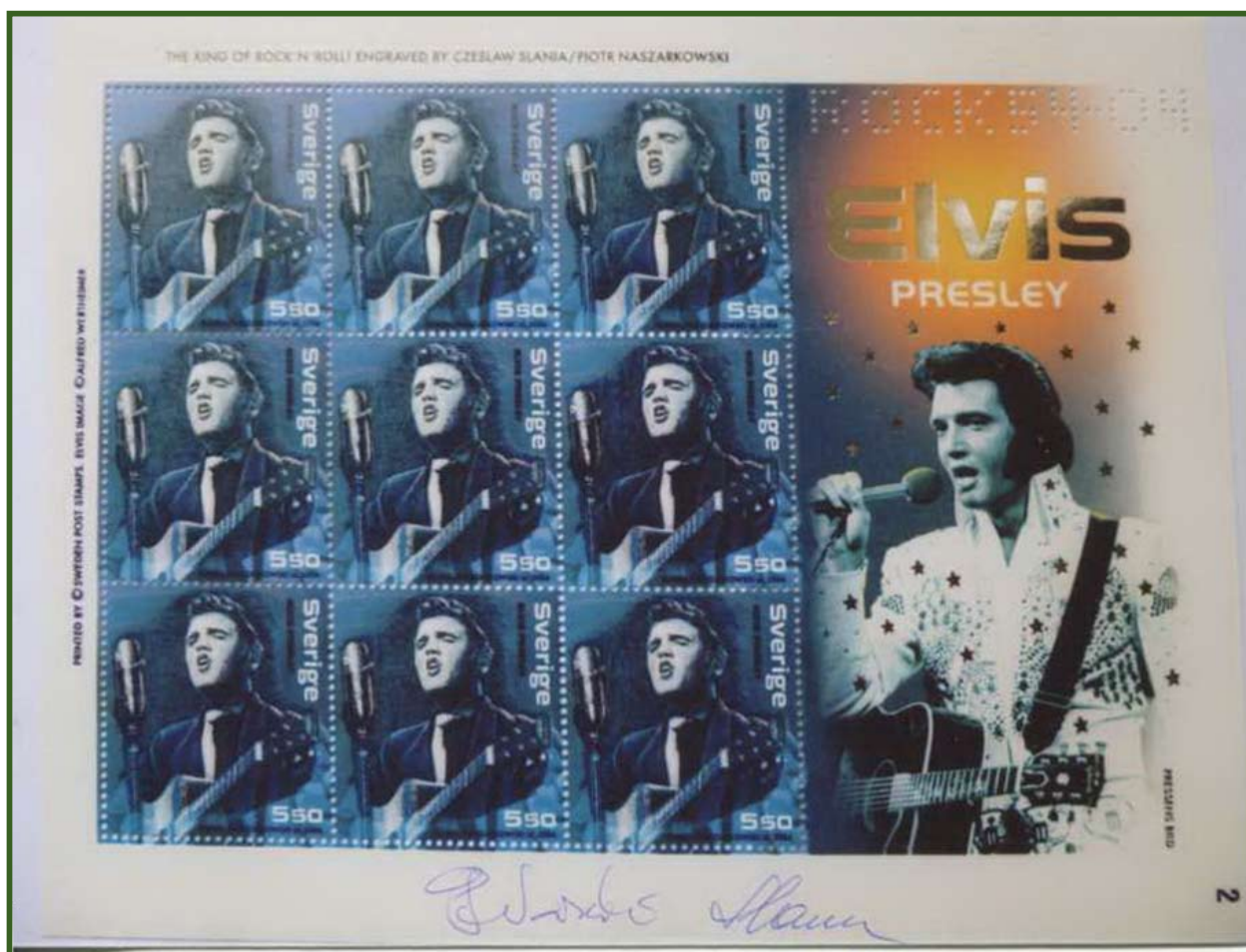
Mina samlarobjekt som jag ska visa är Elvis autograf på en LP-skiva och filmstjärnekort så kallade filmisar, 12 stycken. Dessa kort bytte man med varandra. Först gick det en filmis Presley mot en filmis Steele. Snart ändrades det till en filmis Presley mot två filmisar Steele.

Jag har även minnesmärken, graverade av Czeslaw Slania (1921-2005) som 1977 gjorde en privat gravering på Elvis som minnesmärke.

Posten Frimärken gav 2004 ut ett frimärke med Elvis. Här visas Slanias originalskisser till detta frimärke. Under arbetets gång blev Slania sjuk och då det var bråttom att frimärket skulle bli klart fick hans landsman Piotr

Naszarkowski (född 1952) göra graveringen klar. Här visas det färdiga frimärket i ett souvenirark signerat av båda gravörerna.

Porslin, Meissen och Den vita vägen – en resa i tid och rum

Thomas Gütebieber

Att förena nytta med nöje blev i sommar särskilt lyckat för min egen del. Att under flera år resa till platser i Europa, där porslinets historia har satt sina spår, kulminerade i början av maj i en ny resa till Dresden och till Meissen för att besöka porslinsmanufaktur Meissen från 1710 och dess moderniserade museum.

Efter hemkomsten läste jag den på svenska nyutkomna boken av keramikern och författaren Edmund de Waal: *Den Vita Vägen – En berättelse om porslinets historia och själ*. Jag drömde mig bort en stund då jag läste om författarens starka berättelser från hans studieresor till orter som jag fördelat under några års tid också hade besökt. Porslin, speciellt det vita, icke dekormålade porslinet har fascinerat mig, liksom de Waal, sedan länge. För honom betyder det dessutom speciellt mycket i det konstnärliga arbetet som keramikern.

Kinaporslinet

Det vi idag benämner som porslin började tillverkas i Kina redan under T'angdynastin (618-907 e kr) och hade således en lång utvecklingshistoria bakom sig innan

det började tillverkas även i Europa. Exakt när det första kinesiska porslinet uppstod under namnet Yao är höljt i dunkel. Det kan ha uppkommit redan under Han-dynastin (202 f kr-220 e kr).

När upptäcktsresande och venetianen Marco Polo år 1295 hade med sig föremål tillverkade av detta underliga material undrade man om det var tillverkat av skalet

från en havssnäck som i Italien kallades porzella (liten gris). Marco Polo lyckades inte att föra med sig det hemliga receptet från Kina. Men kungar, kejsare och förmögna handelsmän fortsatte att köpa begärliga föremål av porslin från Orienten. Denna lyxkonsumtion ledde till allt starkare förhoppningar om att kunna tillverka egna alster även i Europa.

Idag vet vi att grundingredienserna är fältspat, kvarts och kaolin, ganska vanliga och billiga material som dock kräver rätt beredning, rätt sammansättning, rätt blandningsförhållande samt rätt bränntemperatur för att få fram det vita, något genomskinliga godset.

Den vita vägen

I de Waals *Den Vita Vägen* får vi en genuin resebeskrivning och en inblick i hans intima kontakter med det stora landet i Öster – Kina. Där samlade han material från de äldre perioderna i Jingdezhen och berget Ko-ling vars jordmineraler har gett namnet till en av de oumbärliga porslinsingredienserna, nämligen kaolin. Han fick också se berg av skärvor från misslyckade bränningar. Denna gudagåvas tillverkningshistoria sträcker sig väldigt långt tillbaka i tiden.

Det började i Meissen

Under en relativ kort period på några decennier, i slutet av 16- och början av 1700-talet lyckades man åstadkomma denna tillverkning i Dresden och Meissen i Östra Tyskland. Det började med att Johann Friedrich Böttger redan i unga år hävdade att han kunde tillverka guld av billiga ingredienser, vilket många alkemister före honom hade försökt sig på. Med upptäckten av kemiska grundelement vet vi idag att det inte är möjligt att få fram det begärliga guldet, genom att exempelvis blanda silver och bly. De tidiga laboratorierna i Dresden och Meissen, där dessa försök försiggick försvann under 1700-talet blir i de Waals bok åter levande.

För några år sedan besökte jag Pharmaziehistorisches Museum i Basel, Schweiz där en alkemistkammare

från 1500-talet förmedlade en, förvisso tillrättalagd, bild av arbetsmiljön vid den tiden. Huset har tillhört den schweiziske 1500-tals-stadsläkaren, alkemisten, naturfilosofen och mystikern Filippus Aureolus Theophrastus Bombastus von Hohenheim, mer känd som doktor Paracelsus. Det som fantasin måste fylla i är levnadsvillkoren i en dammig, rökfylld miljö där kroniska sjukdomar som stendammslunga, kolmonoxidförgiftning, blyförgiftning, kvicksilverförgiftning med mera var ständiga följeslagare i en tid då människovärdet ansågs vara lägre för lägre samhällsklasser. I Dresden och i Meissen såg dessa tidiga laboratorier troligen inte annorlunda ut. De Waal beskriver med stöd av historiska källor Böttger som en märklig person med synnerligen egendomliga beteenden, troligen ett resultat av långvarig kontakt med nämnda gifter.

Det blev inte guld men något annat som kom att värderas ännu högre, om det bara kunde tämjäs. När slutligen de första porslinsskärvorna togs ur brännugnarna fick man tvätta rent dessa och vänta på dagsljus för att kunna bedöma om resultaten hade blivit tillräckligt vita. 1706 lyckades Böttger och linsmakaren Ehrenfried Walther von Tschirnhaus att tillverka ett brunt stengods (Böttger-massan) vilket de benämner jaspisporslin.

Tschirnhaus tillfaller även äran att ha analyserat kinesisk porslin och komma fram till att det innehöll aluminiumoxid ("lerjord"), kiseldioxid ("kiseljord") och kalcium ("kalk").

Att tillverka vitt porslin lyckades slutligen den 9 oktober 1708 genom ett samarbete mellan Böttger, Tschirnhaus och metallurgen och myntmästaren Gottfried Pabst von Ohain.

Zwinger i Dresden

Liksom de Waal besökte jag saxonkungen August den Starks rokokoslottsanläggningen Zwinger i Dresden för att bese de enorma praktturnorna ur den kungliga samlingen Kina- och Meissensporslin, däribland även modellmästaren Johann Gottlieb Kirchner's porslinsfigurer.

För August den Starks räkning framställdes 296 fåglar och 296 andra djur med en höjd på över 60 centimeter men även djurfigurerna ur modellören Johann Joachim Kändlers tid under senare delen av 1700-talet och Heinrich von Brühls berömda svanservis finns att beskåda.

Många års misskötsel, förstörelsen under Andra världskriget och DDR:s oförmåga att återuppbygga de förstörda anläggningarna har satt sina spår. Det en gång

så makalösa Japanska Paläet som August lät bygga under 1700-talet på andra sidan Elbe i Dresden är en ruin, på grund av bombräder under Andra Världskriget. Idag innehåller det inte längre de enorma konstskatter, som till största delen återbördades från Sovjetunionen efter kriget utan dessa finns fördelade på skilda platser i och utanför Dresden.

Mitt stora samlarintresse är djurfigurer av porslin tillhörande stilperioden Jugend från 1900-talets första decennier. I detta ingår också konstnärligt utförda figurer från Meissen. Att besöka Meissen har därför länge varit ett önskemål.

Från Dresden tar man sig med tåg, buss eller bil i nordvästlig riktning, längs en kurvig väg mellan höga berg och den trögt flytande floden Elbe som slingar sig genom landskapet, en upplevelse bara det!

Väl framme ser man ett landmärke, Albrechtsborgen och domkyrkan på en höjd ovanför Elbe. Gatorna är trånga och trafikinfarkt inträffar regelbundet under högsäsongen, i en stad där bostäder och fabriksbyggnader ligger inbäddade i stadskärnan. Porslinstillverkningen flyttades från Albrechtsborgen redan i början av 1700-talet ner till samhället och fabriken som grundades 1710 har ändrat skepnad till våra dagar. Äldre byggnader har

måst vika för moderna samt en stor parkering för turistbussar och bilar. Varje år ökar antalet besökare.

Haus Meissen

Ett besök i det moderna museet kan endast göras i samband med en guidad tur förbi ett antal arbetsstationer där man får se hur olika bruks- och prydnadsföremål tillverkas och delarna monteras samman. Efterföljande tillverkningsmoment såsom färgläggning, märkning och glasering visas i ett stort antal exempel.

Alla anställda konsthantverkare har fått sin fleråriga utbildning i Meissen och några särskilt duktiga visar gärna varför Meissen-porslinet än idag har gott rykte som en dyrbar lyxvara. Vid efterföljande arbetsstationer får besökarna se hur det kända lökmönstret dekormålas på en tallrik i underglasyrteknik. Ytterligare en konstnär är specialiserad på att måla blommor och blad på kakfat som dessutom förses med en påkostad guldkant.

Denna guidade visning avrundas slutligen med ett besök i museets alla utställningssalar. Från början av 1700-talet och fram till idag har det tillverkats enorma mängder porslinsprodukter och utställningen tycks aldrig ta slut. I sal efter sal får man se figurer, serviser, industrigods, musikinstrument, klockfodral, smycken

och mycket, mycket mera från Meissen-fabrikens första dagar till idag. I den nya tillbyggnaden av museet kan besökarna göra inköp av souvenirer. I gardinprydda, mindre visningsrum kan potentiella, välbärgade köpare få individuell rådgivning utan att känna sig uttittade av nyfikna turisternas blickar.

Mitt hjärta klappar för djurfigurer

Mitt intresse gällde förstås salarna där djurfigurer får särskild stor uppmärksamhet och där samlare får sitt lystmäte. Hur många modeller och varianter har funnits? Vem skapade dessa? När är de tillverkade och mycket annat kan samlarnördar få svar på. Beträktaren häpnar över den enorma mångfalden av figurframställning men också över i vilka mått man kunde tillverka redan under 17- och 1800-talet. Det är en bedrift att bränna flera meter höga figurer utan att de spricker eller deformeras under höga temperaturer. Idag är storleken snarare begränsad till förmån för mängden mindre föremål som betingar bättre försäljningssiffror.

V&A, Cookworthy, Wedgwood

Medan min resa snart tagit slut, fortsätter de Waals reseberättelse från både Frankrike och Storbritannien. I Versailles och i Sèvres lärde han sig mycket om det vita guldets. I Storbritannien om Cookworthy i Plymouth, och om Wedgwood i Stoke-on-Trent. Själv minns jag mina studiebesök på Victoria & Albert Museum i London för några år sedan, där många kända tillverkare alster passerar revy och där jag lärde mig mycket om material och tillverkningsmetoder.

SS-porslinsfabriken Allach

Boken kulminerar i Edmund de Waals sanna och bedrövande historia om hur nazisterna lyckades duperat det tyska folket genom att bland annat skapa en metafor för den ariska vita rasen. "Det vita porslinet förkroppsligar den tyska själen" fastslås i den första Allachkatalogen.

Detta manifesterades i övertagandet av porslinsfabriken Allach i Dachau nära München där koncentrationslägerfångar fick slita hårt för att massproducera SS-märkta mattvita bruks- och prydnadsfigurer för att roa Hitler, Himmler och de andra otäcka typerna som gick i släptåg av en mörk och fasansfull ideologi som

myntade den groteska omskrivningen "Att vara tysk är att vara klar", med vitt porslin som jämförelse. Jag förfasas över denna hemska historia och samlar definitivt inte på SS-märkt Allach-konstgods!

Slutet i Jingsezen

Författaren Edmund de Waal avslutar inte boken utan att nämna Kinas kommunistpartis propagandamaskin och hur en genuin porslinsindustri tvingas massproducera sådant som låg partiet varmt om hjärtat. Här kan vi konstatera att framåtanda och utvecklingen förbyttes mot förfall, den statliga porslinsfabriken lades ner och en stor del av befolkningen i en hel stad blev arbetslös.

Jag avslutar min sommarresa på den Vita vägen med en känsla av stor nytta och nöje och med insikten att jag har lärt mig mycket nytt om porslin och livsvillkoren för ganska länge sedan.

Bege dig själv på denna fantastiska resa och läs de Waals litterära mästerverk och jag lovar att en helt ny värld kommer att öppna sig! 🌟

Sånt här vill man se, som mässarrangör!

Samlarföreningen Skyttelns mäss i Parkhallen vid djurparken i Borås 7 oktober

DET VAR SJUNDE ÅRET för Samlarklubben Skyttelns mäsä. Vi brukar hålla mässan första lördagen i oktober, och det började med insläppet för utställare på fredagen. Men först måste vi som arrangerar mässan få tid på oss att kolla så att bordsplaceringar och numreringar är gjorda, innan vi släpper in vågen av utställare.

I år när vi kom dit så var vaktmästaren i full fart med att städa upp efter förra hyresgästen av Parkhallen, och ställa upp bord. Det var svårt att tro mässans utställare skulle kunna släppas in två timmar senare men det gick.

Mellan kl 17 och 20 har utställarna möjlighet att ställa upp sina saker och få allt i den ordning de vill. Det går runt utställare och tittar vad de andra har med sig

medan de vilar från sitt eget uppackande. Det hälsas glatt och pratas för många av dem känner ju varandra, en rätt härlig stämning sprids. Lotteriet plockas i ordning och under fredagen säljs det en hel del lotter, mycket tack vår lille charmör som går runt och säljer till utställarna. Vinsterna är godis och kaffe.

I år hade en av våra medlemmar kommit på idén att vi kunde ha ett glasskåp där vi kunde ha delar av samlingar så att besökarna kunde se att samlingar kan se olika ut. Det var en mycket uppskattad idé och många stannade till och pratade med lottförsäljarna om just variationen i skåpet.

Lördagen öppnas hallen kl 7 för utställare som inte kommer under fredagen. Kl 10 öppnar vi för allmänheten, men innan dess bjuds utställare och de som hjälper till på kaffe och fralla av föreningen.

Spänningen stiger, det tittas ut vid insläppet om det finns kö, och ja "Det är kö". Biljetten kostar 30 kr, precis lagom så att nyfikna kommer till oss. Klockan blir 10.00, dörrarna öppnas och ännu en mäsä startar. Det hörs prat om värde och sådan har jag hemma, man vrider och vänder på porslin, lampor, textilier, leksaker, keramik

Ulrika Boström är Skyttelns pressreferent och har skrivit denna text.

och mycket annat. Många handlar något de letat efter och andra bara stillar sin hunger efter att få se sådant de tycker om.

När mässan går mot sitt slut har vi i Samlarklubben ett lotteri för alla utställare, en gratis lott som tack för att de ställer upp och kommer till vår mässa. I år lottade vi ut Bingolotter till 10 utställare.

Vi hade nya utställare på kö som inte kom plats i år. Många av de som är med på mässan är återkommande. Till viss del säger det oss i föreningen att vårt koncept och vårt sätt att försöka tillmötesgå och prata med våra utställare ger ett rätt så bra resultat.

Det kom 700 betalande besökare och det är vi nöjda med i en stad som Borås med mycket annat som händer.

Från ett medlemsmöte i Säffle

FINN HJELMSTRÖM BERÄTTADE OM KURIRVÄGARNA I VÄRMLAND.

En tisdag hade Samlarklubben Olof Trätälja besök av Finn Hjelmström, som berättade om andra världskrigets kurirvägar i Värmland.

Finn har ju en massa olika strängar på sin lyra om Säffles och Värmlands historia och glädjande nog har fler föreningar och klubbar uppmärksammat detta. Hos Samlarklubben har Finn varit ett flertal gånger och är även engagerad till ett klubbmöte i januari nästa år.

Kvällens föredrag handlade om de kurirvägar som fanns under Tysklands ockupation av Norge åren 1940-1945 och förekom inte enbart i Värmland och Dalsland, utan praktiskt taget efter hela gränsen med olika intensitet.

Kurirvägarna var till att börja med mer eller mindre spontana, då gränsen många gånger var lite diffus, om man nu kan använda det ordet om en gränsdragning, och de boende i gränstrakten hade lika många ärenden i Sverige som i Norge.

Men efterhand blev det mera och bättre organiserat, då hemmefronten och de svenska gjorde slag i saken och fick till en mycket väl fungerande organisation. Det fraktades allt som kunde fraktas och skulle fraktas över gränsen och för det mesta var det i kontar som bars på ryggen och hade en vikt på ca fyrtio kilo, det var ju en bedrift att bara bära dessa genom oländig terräng som på vintern hade ett djupt snötäcke.

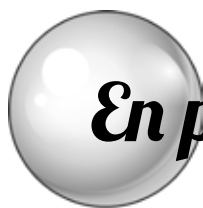
En berättelse var om en kvinna, kallad mor Betsy, hon hade en gård med kor alldeles vid gränsen, dessa skulle mjölkas tidigt på morgonen. Efter att hon ut hon fått sin frukost i ensamhet, gick hon ut och mjölkade. När hon sedan kom in i stugan så var den full av flyktingar. Det var att se till att dessa fick något i sig innan de fortsatte. Detta var dock inget som förskräckte henne, det var ju likadant varje morgon, men vart fick hon all mat till flyktingarna från?

En man från Ölserud, Bertil Harding, var en av dessa som gick över gränsen ett antal gånger då han var ledare för en gerillagrupp som var förlagd till östra Norge.

Det kom cirka trettiofem besökare till föredraget och glädjande nog var det många som inte var medlemmar, utan kom ändå och de var ju naturligtvis hjärtligt välkomna.

Kurt Karlsson

En pärla ur min samling

Thorsten Sjölin

DET VAR MÅNGA ÅR SEDAN VI ANVÄNDE den här rubriken där en och annan samlare presenterade något intressant ur sin samling. Det behövde inte vara något dyrbart (helst inte) utan ett föremål med en intressant historia eller en viss grad av sällsynthet. Varför kan vi inte återinföra den rubriken?

Jag ska föregå med gott exempel och skriva om en nummerplåt för ett fordon som jag skaffade på ett något ovanligt sätt. Nummerplåtar skrev jag om i nummer 7-1986 och 1-1995. Det är ett område som jag fortfarande är intresserad av, men det för nog för långt att säga

att jag samlar på dem. Om jag snubblar över dem är det bra, men jag söker inte fylla garaget med dem. Vissa länders plåtar är tämligen lätta att komma över som de från USA och Kanada där man byter plåtar varje år som skattemärken. Man hittar dem lätt i antikvitetsbutiker i eller på Ebay. Man kan fylla garaget med dem!

En anledning till att nummerplåtar är svåra att komma över är att de i de flesta länder delas ut av en statlig myndighet och att man måste returnera dem när bilen skrotas. Det finns därför ingen svensk nummerplåt på väggen. I Storbritannien är det lite enklare. De tillverkas av privata

företag, men man måste visa offentliga papper på att man äger fordonet. Jag bytte plåtar på vår bil till europeisk standard (där landskoden sitter i plåten) och behöll en av de gamla, så det hänger en brittisk plåt på väggen. När vi var på semester på Antigua i Västindien skaffade guiden en nummerplåt till mig. Denna plåt är den senaste i samlingen, som inte kommit upp i ett dussin än.

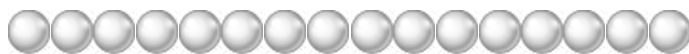
Det finns dock en plåt till som jag inte tror att många samlare har. Det är en nummerplåt för ett fordon registrerat på Rapanui (all right, Påskön om ni envisas). Registrering av fordon infördes 1980 då man hade egna nummerplåtar som byttes varje år som i USA. Eftersom antalet fordon på ön är mycket litet (troligen på denna sidan fyrtio) lär de tidiga skyltarna vara sällsynta. Från 1985 använder man tyvärr samma plåtar som i Chile och det är en sådan jag har. Hur kan jag då veta att det suttit

på en fordon på Rapanui? Inte långt från vårt hotell såg jag en skylt i diket när vi for förbi i den lilla turistbussen. Sedan var det bara att ta en promenad och plocka upp den.

Kan man då kalla denna plåt en pärla? Varför inte! Vad jag

ville visa var att allting kan vara en pärla. Så sätt igång och skriv även om rubriken låter en aning fänig.

Det här är en souvenir-skylt från Påskön.

Så här ligger det till:

SamlarNytt behöver annonser.

Tre-fyra sidor i tidningen bör vara annonser. Det ger läsvärde och hjälper till att bära tidningens kostnader.

Hur kan jag hjälpa till, undrar du nu.

Det är väl kansliets sak, eller redaktörens, eller styrelsens.

Ja, vi också.

Du också.

Det finns ingen som har så många kontakter som vi allihop.

Berätta för dina affärskontakter, dina favoritbutiker, dina bekanta, att SamlarNytt finns och att en välformulerad annons kan ge stort genomslag, för ganska liten insats. (Hur liten, se sidan 31, eller kontakta redaktören för samarbetsförslag.)

CHOKLADKARTONGERNAS HEMLIGHET

Ulla Åshede

I min systers hus står ett äldre högskåp där hon bland annat förvarar sina och sina barns sparade leksaker. Vid en titt i skåpet väckte ett par gamla chokladkartonger vår nyfikenhet. Den ena som verkar äldst är en kartong "Cloetta Suverän fylld choklad utsökt blandning". På kanterna står en välkänd slogan: "Tag det rätta – tag Cloetta". Förutom en uppräknings lista av bitarnas innehåll upplyses man om att förpackningen är röntgenkontrollerad! Den andra kartongen är en Mazetti Diné Royal.

Men vad är det nu för hemligt med innehållen? Jo, kartongerna är "bostäder" åt syster Lenas gamla klippdockor från femtio- och kanske början av sextiotalen.

I den ena ligger en ung flicka försedd med allt som behövdes i garderoben för att hänga med sin tid. Vida kjolar och klänningar för sommar och vinter, så vida att det säkert fick plats ett antal underkjolar innanför. Snäva jumprar, skor med taxklack, väskor och kassar, en sjalett och en pigittare är andra exempel. I denna låda ligger också en baby eller snarare ett litet barn med kläder, säng, skallra, hårborste och lite annat som kan tänkas behövas.

I nästa låda finns sex vackra unga kvinnor med olika etniska bakgrunder. Där är Gina från gissningsvis Spanien, indianflickan Blå Molnet, indiskan Namita och japanskan Ning-Li. Calla är inuit, vad vi då kallade "eskimåflicka". Den sista flickan Malita är jag osäker

på, kanske kommer hon från Bali? Alla är urklippta ur veckotidningar och har med sig två eller tre typiska dräkter.

Men inte nog med detta. Min syster har själv ritat och klippt ut en uppsjö kläder till var och en. De flesta är västerländskt inspirerade och det finns allt från baddräkter, kjolar och ytterplagg till långa och korta aftonklänningar. Det fattas inte heller hattar, handväskor, solglasögon och peruker i olika hårfärger.

Jag tror att dockorna kan ha klippts ur *Allers*, eftersom vår mamma köpte den varje vecka. Är det någon som vet bättre besked, och kanske rentav vet om dockorna ingick i någon särskild serie? Fyndet i chokladkartongerna har fått mig att undra, inte minst om det inte fanns någon färgad docka, eller manliga dockor i samma serie? Du som vet får gärna höra av dig till *SamlarNytt!* ★

Ovan. Babyn är säkert en flicka, för det gick ju inte an för pojkar att ha skära kläder!

Vänster. De hemlighetsfulla chokladkartongerna.

Nästa sida. Sex vackra flickor på rad: Ning-Li i en "hemsydd" yukata, Blå Molnet visar upp sina underkläder och Namita är klädd för stranden i kvarnhjulshatt, solglasögon, linne och piratbyxor. Bredvid står den namnlösa "vita" flickan med skumgummiunderkjol under klänningen.

Nästan trettio år av väntan på tjock gubbe

Lars Axenford

I SLUTET AV 1980 TALET SÅ NÄMNDE en kund till mig nere i Vimmerby, att det hade funnits en som gjort fina trægubbar, han gick under namnet *Halseboan*.

Sedan blev det inte mycket pratat om den personen, jag lyssnade av och jag sökte men kunde inte finna några figurer någonstans.

Vi hamnar i Södra Vi, lite norr om Vimmerby. Jag söker kontakt med hembygdsföreningen som har en stor samling med figurer och visst får jag komma på besök för att på plats se alla figurerna.

Namnet på snidaren var Agne Lindblad. Han var född 2 januari 1908 och avliden 17 april 1939. Han avled alltså i unga år, så det finns inte många figurer i omlopp.

Ett antal år efter att Agne avlidit så ville en förening i Vimmerby låna figurerna till en utställning i stan. Men det gick inte för sig, det var Agnes mor som sade ifrån.

Men efter ett tag, kanske något år, så blev det bestämt att figurerna skulle lånas ut till föreningen i Vimmerby.

Under tiden som figurerna var utlånade så brinner hela gården ner, det enda som kunde räddas var ett fotografi på sonen Agne, allt annat blev lågornas rov.

Men, figurerna var ju utlånade till en förening i Vimmerby, vilken tur att modern gav med sig.

Efter föräldrarnas död så finns nu alla figurerna i Hembygdsföreningens ägo och de har ett litet museum där de visar Agne Lindblads figurer/skulpturer.

2008-09 när Nordiska museet hade en stor utställning med träskulpturer så fanns Agne "Halseboans" Lindblads figurer med där. Det var då jag på allvar började söka. Min datakunskap hade ökat betydligt under dessa år. Jagandet blev lite mera på heltid. Nu visste jag namnet på snidaren och lite mera från vilken ort än bara namnet Halseboan.

ANNONS

www.fashionbooks.se

Böcker om kläder, mode och textil

Mode- och handarbetstidningar från 1900 och framåt

Allt är till salu

Efter att jag hade öppnat mitt museum i Mullsjö så var det en man boendes i Mullsjö som jag känner sedan många år, han berättade för mig att han hade en figur av Agne Lindblad. Naturligtvis blev jag intresserad, men den var inte till salu. Jag frågade naturligtvis efter flera år om läget och om den var till salu, för jag ville så gärna ha den på museet, men svaret blev att den får väl stå kvar hemma än så länge.

Sommaren 2017 så ringer mannen till mig och vill att jag skall komma bort till honom och hans sambo för att titta figuren + några till.

När jag åker därifrån så har jag med mig fyra figurer varav en är skuren av Agne – Världens tjockaste man, han har inte sett sina fötter på 14 år. Signerad Agne Lindblad 1935.

Tilläggas kan att jag under alla år endast sett tre auktioner med Agnes figurer men av olika anledningar inte varit med i budgivningen.

Avgifter för Samlarförbundet Nordstjärnan och dess lokalavdelningar 2018

NR	Ort	Föreningens namn	Huvud-medlem	Familje-medlem
00		Samlarförbundet Nordstjärnan	300 kr	70 kr
01	Stockholm	Samlarföreningen S:t Erik	80 kr	80 kr
02	Göteborg	Samlarföreningen Nordstjärnan i Göteborg	100 kr	70 kr
04	Malmö	Samlarföreningen Nordstjärnan i Malmö	70 kr	70 kr
06	Uppsala	Uppsala Samlarförening	50 kr	50 kr
07	Södra Vätterbygden	Södra Vätterbygdens Samlarförening Örtugen	25 kr	25 kr
08	Linköping	Samlarklubben Hans Brask	60 kr	60 kr
09	Borås	Samlarklubben Skytteln	0 kr	0 kr
14	Ulricehamn	Samlarklubben Tre Rosor	50 kr	50 kr
18	Örebro	Samlarföreningen Engelbrekt	25 kr	25 kr
19	Norrköping	Samlarklubben Carolinen	80 kr	35 kr
27	Vinslöv	Samlarklubben Snapphanen	20 kr	20 kr
31	Södertälje	Samlarföreningen Holmfast	50 kr	50 kr
35	Säffle	Samlarklubben Olof Trätälja	30 kr	30 kr
38	Sigtuna	Sigtunaortens Samlarförening	50 kr	50 kr
40	Alingsås	Samllaringen i Alingsås	40 kr	20 kr
42	Varberg	Nordhotternas Samlarförening	50 kr	50 kr
90	Rikstäckande	NU-sektionen	100 kr	0 kr
91	Rikstäckande	Vintagesektionen	20 kr	
93	Rikstäckande	Militariasektionen	20 kr	

Vi skickar inte längre ut inbetalningskort. Det kostar väldigt mycket. Och det är få som använder dem (mest sextioåringar, faktiskt!)

Avgiften för 2018 är 300 kr för ordinarie medlem och 70 kr för familjemedlem. Dessutom tillkommer avgifter till lokalföreningar och sektioner (valfritt). Se tabellen ovan.

Om ni är flera medlemmar i familjen, stötta gärna Samlarförbundet genom att bli ordinarie medlemmar båda två. Ni får två tidningar och kan ni ge bort den ena och kanske värva en ny medlem. Eller lägg den på vårdcentralen.

Underlätta för kansliet! * Sälg till om du vill gå ur! * Betala årsavgiften, gärna före årsskiftet * Skriv tydligt namn, adress och vad inbetalningen gäller, när du betalar in på vårt **bankgiro 785-0167**.

Samlarförbundet Nordstjärnan

Styrelsen

Nicklas Vulcan, ordförande

Robert Hellner, kassör

Tommy Sahlén, sekreterare och vice ordförande. Epost: sekr@samlarforbundet.se

Bernt Somreus, föreningsansvarig Öst tel 08-550 679 23, bernt.somreus@gmail.com

Lillvor Bergh, föreningsansvarig Väst

Kansliet

Kungsängsgatan 17-19, 753 22 Uppsala. Telefon 070-58 13 113. Telefontid tisdag 18-20.

Övriga tider får man prata med telefonsvararen. Epost: kansli@samlarforbundet.se

Medlemsavgifter

För resten av 2017 är medlemsavgiften 150 kr och familjemedlem 35 kr. Ev. avgift till lokalavdelning eller sektion tillkommer. Ordinarie årsavgift är 300 kr respektive 70 kr.

För att bli medlem, besök vår webbsida eller kontakta kansliet.

Kontonummer

Bankgiro 785-0167.

SamlarNytt

Epost: samlarnytt@samlarforbundet.se

Skicka adressändringar till kansliets adress.

För ej beställt material ansvaras ej.

Material som önskas åter ska vara märkt med namn och adress.

För innehållet i artiklarna och publiceringsrätt till text och bilder ansvarar författaren.

Redaktionen förbehåller sig rätten att ändra och korta i manus, om de anser att så skulle behövas.

Skribenter får tre exemplar, liksom annonsörer.

Eftertryck förbjudet, det vill säga, det är förbjudet att kopiera tidningen och ge till andra. Om du vill ge andra möjligheten att läsa tidningen – ge dem ett medlemskap eller kontakta kansliet för att erhålla fler exemplar av *SammarNytt*.

Webbsida

www.samlarforbundet.se

Webbansvarig är SammarNytt's redaktör.

Epost: webmaster@samlarforbundet.se

Tryck

Danagårdlitho

www.danagardlitho.se

ISSN 0036-3790

Kommande utgivning 2018

Nummer	Utgivning	Manusdag
Nr 1	15 februari	20 januari
Nr 2	11 april	20 mars
Nr 3	13 juni	20 maj
Nr 4	29 augusti	5 augusti
Nr 5	10 oktober	20 september
Nr 6	12 december	20 november

Annonsspriser för SammarNytt 2018

Alla annonser erbjuds i 4-färg	
Uppslag, utfallande.	9 300
Helsida	4 800
Halvsida, liggande/stående.	2 400
1/4 sida, liggande/stående.	1 200
1/8 sida, liggande.	600
Baksida, utfallande.	5 500
Tryckfärdigt original enligt redaktionens anvisningar. Vid hjälp med original eller ej tryckfärdigt original tillkommer.	20 %
Rabatter	
Två införanden i följande nummer. Rabatten dras på alla införanden.	20 %
Tre införanden i följande nummer. Rabatten dras på alla införanden.	25 %
Fyra införanden i följande nummer. Rabatten dras på alla införanden.	30 %
Till Sammarförbundet Nordstjärnan anslutna samlarföreningar och samlarklubbar. Ovanstående införanderabatter gäller ej.	30 %
Medlems privata annons 1/8 sida erbjuds för.	300 kr
Företagsmedlem enligt särskilt avtal.	

Posttidning B

Vid obeställbarhet åter till:
Samlarförbundet Nordstjärnan
Kungsängsgatan 17-19
753 22 Uppsala

Så här
stor på
utsidan

Köp SamlarNytt på usb-sticka.
Du får 26 årgångar (1990-2015) med
totalt 251 nummer. Fullständigt sökbara!

Köp genom att betala in 345 kr på
bankgiro 785-0167,
lämna fullständig adress.
Porto ingår.

Så här stor på insidan

